

συλλογῆς. Τὸ ποίημα «Στὴ μνήμη τοῦ πατέρα μου» μᾶρσεδ. Καλὰ ψυχολογημένο. Ἐπίσης τὰ πέντε πού ἀποτελοῦν τὴ σειρὰ «Ὁ Δρόμος τοῦ γυρισμοῦ» ἔχουν λυρισμό. Στὴν ἰδέα τους θυμίζουν λίγο τὸ «Ἰγνατίου τάφος» τοῦ Καβάφη, μὰ περισσότερο τὴ «Sagesse» τοῦ Verlaine. Εἶναι οἱ ἱκεσίες τῆς ἀμαρτωλῆς πού, ἀφοῦ ἀπήλυνσε, ξαναγυρίζει στὸν Κύριο, ἀπ' τὸν ὁποῖον ἐξέκλινε, καὶ «μὲ δάκρυα μετανοίας πικρὰ» ζητᾷ τὴ συγγνώμη του. Τὰ πέντε αὐτὰ ποιήματα δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ ἐγράφησαν ὕστερ' ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα τῆς συλλογῆς. Ἡ ὑπεροχὴ τους εἶνε ἀναμφισβήτητη: τὸ αἶσθημά τους μᾶς συγκινεῖ (μερικὲς ἐκφράσεις μάλιστα εἶνε πολὺ ἐπιτυχημένες), ἐνῶ οἱ ἀτέλειες τῆς μορφῆς τους δὲν εἶνε παρὰ ἐλάχιστες.

Ἡ Δις Ἥβη Κούγια δὲν φαίνεται νὰ στερεῖται ἀπὸ τάλαντο. Μὲ τὸν καιρὸ μπορεῖ κατὰ νὰ δώσῃ.

Στὸ τέλος τοῦ βιβλίου δημοσιεύονται μεταφράσεις ποιημάτων Paul Verlaine, Théodore de Banville καὶ Albert Samain, ἀρκετὰ καλές.

Γ. Α. Π.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

ΜΙΧ. Α. ΡΟΔΑ «*Ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Κώστα Κρυσταλλῆ*». Ἐκδοτικὸς Οἶκος «Γράμματα». Ἀλεξάνδρεια — Ἀθῆναι 1930.

ΠΑΝΤ. Ε. ΚΕΡΚΙΝΟΥ «*Ἡ ἑλληνικὴ ἰθαγένεια ἐν Αἰγύπτῳ*». Ἐπιμέλεια «Γραμμάτων». Ἀλεξάνδρεια 1930.

ΡΙΤΑΣ Ν. ΜΠΟΥΜΗ «*Τὰ τραγούδια στὴν ἀγάπη*». Ἐκδότης Ἀριστείδης Μαυρίδης. Ἀθῆνα 1930.

Γ. Σ. ΔΟΥΡΑ «*Ὅχτῳ τραγούδια στὸ Χριστὸ Βασιλέα*». Ἀθῆνα 1930.

JEAN MICHEL «*Anthologie des poètes néo-grecs (1886-1929)*». Paris. Albert Messein, Editeur, 1930.

ΜΑΡΙΚΑΣ ΚΑΡΚΑΝΙΔΟΥ «*Πρὸς τὸ Αντρωμό*». Ἐκδότης Γεώργ. Χ. Κορνάρος. Ἀθῆνα 1930.

Π. Ν. ΚΑΡΑΒΙΑ «*Ἡ νύχτα μὲ πολύχρωμα φῶτα*». Ἐκδότης Α. Ι. Ράλλης. Ἀθῆναι.

Δ. Ν. ΓΑΛΑΝΗ «*Ἀνθρώπινες ἱστορίες*», ποιήματα. Ἐκδότης Ἀριστείδης Μαυρίδης, 1930.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

«*Νέα Ἑστία*». Στὸ τεῦχος τῆς 15 Αὐγούστου δημοσιεύεται ἓνα ποίημα τοῦ Καρυωτάκη «Πρέβεζα». «Φιλοσοφικὲς παρατηρήσεις» τοῦ κ. Μιχάλη Νικολαΐδη. Ὁ κ. Τωμαδάκης ἔχει ἄρθρο «Ὁ τυφλὸς Ὀμηρὸς στὴ Σολωμικὴ ποίηση». Ἀφορμὴ ἢ «Εἰσαγωγή» στὸ Παλαμικὸ ἔργο τοῦ κ. Καραντώνη. Ὁ κ. Τωμαδάκης διαμαρ-

τύρεται γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο συγκρίνει ὁ κ. Καραντώνης τὸν Σολωμὸ καὶ τὸν Παλαμᾶ καὶ τὸν βρίσκει ἄδικο.

Ὁ κ. Ἀγγέλος Δόξας γράφει «Γιατὶ ἐχρεωκόπησεν ἡ ποίηση» καὶ λέει μερικὰ ἐνδιαφέροντα πράγματα, λέει ὅμως καὶ μερικὰ πολὺ συζητήσιμα — «ἡ ἐμφάνιση τῆς ποίησης εἶναι φαινόμενο κυριώτατα σεξουαλικό, συγχρονισμένο μὲ τὴν ἐκδήλωση τῆς ἐρωτικῆς ἐπιθυμίας κατὰ τὴν ἐφηβικὴ ἡλικία».

Στὸ τεῦχος τῆς 1ης Σεπτεμβρίου ὁ κ. Γερ. Σπαταλᾶς ἔχει ἄρθρο «Τὰ ὄνειρα στὰ δημοτικὰ μας τραγούδια».

Σημειώνομε τὸ μονόπρακτο τῶν Μ. Ἀναστασίου καὶ Βελ. Φρέρη «Στὴ βίλλα μὲ τὰ γιασεμιά.»

Τεῦχος 15 Σεπτεμβρίου. Τὸ ποίημα τοῦ Γ. Βαφόπουλου ποὺ δημοσιεύεται στὴν πρώτη σελίδα θυμίζει Καβάφη.

Ὁ ἐκλεκτὸς λόγιος κ. Τέλλος Ἀγρας ἀρχίζει τὴν δημοσίευση ἀρθροῦ «Ἐχρεωκόπησεν ἡ ποίηση;» πέρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ ἄρθρο τοῦ κ. Δόξα ποὺ προαναφέραμε. Ἐξακολουθοῦν νὰ δημοσιεύονται οἱ «Ταξιδιωτικὲς σελίδες» τῆς κ. Ἀθηνᾶς Ταρσούλη. Διηγήματα τοῦ Γιάννη Σκαρίμπα καὶ τῆς Νίκης Πέρδικα.

Στὴ στήλη «Περιοδικὰ καὶ Ἐφημερίδες» ἡ «Νέα Ἑστία» μιλώντας γιὰ τὸ «Libre» ἦταν τάχα ἀνάγκη νὰ ἀναφέρει τὸ ἀσημαντον ἄρθρο τοῦ κ. Ρουσσέλ γιὰ ἓνα ποίημα τοῦ Καβάφη;

«Πρωτοπορία». Αὐγουστος - Σεπτέμβριος 1930.

Ἄρθρα, γράμματα κ.λ., γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ Ψυχᾶρη - Παλαμᾶ σχετικὰ μὲ τὸ Νόμπελ. Ὁ κ. Πριονιστὴς ἐπιμένει στὰ ὅσα εἶπε σὲ προηγούμενο ἄρθρο του καὶ «τὸν πληροφοροῶ, λέει (τὸν κ. Κασιμάλη) πὼς τὸ Νόμπελ δὲν παίρνεται οὔτε μὲ δικολαβικὲς στρεψοδικίες, οὔτε μὲ λεφτά, οὔτε μὲ βρισιές, μὰ οὔτε καὶ μὲ τὸν Οὐψάλα του».

Διαβάζομε τὴν ὁμιλία τοῦ κ. Γιοφύλλη γιὰ τὸν Καρυωτάκη (στὴν Πανεπιστημιακὴ Δέσχη) στὸ φιλολογικὸ μνημόσυνο ποὺ ὀργάνωσε γιὰ τὸν ποιητὴ τὸ Λογοτεχνικὸ τμήμα τοῦ «Συνδέσμου Φοιτητῶν Νομικῆς Σχολῆς.»

Ἀπτὴν ποίηση, ξεχωρίζομε τὰ ποιήματα τοῦ Καβάφη «Ῥωτοῦσε γιὰ τὴν ποιότητα» καὶ «Ἄς φρόντιζαν».

Διήγημα τοῦ Τάσου Ἀθανασιάδη «Σημεῖα τῶν Καιρῶν».

Ἡ «Πρωτοπορία» τυπώνει μιὰ φωτογραφία τοῦ θαυμάσιου ἔργου τοῦ Τόμπρου γιὰ τὸ μνημεῖο τοῦ Rupert Brooke.

«Κυκλάδες» Σεπτέμβριος 1930, Ὀκτώβριος 1930. Συνεργάζονται: ὁ κ. Καιροφύλας μὲ ἄρθρο «Ὁ Κοραῆς καὶ ἡ Σύρος» ὁ κ. Ἀλεξ. Βεῖνόνγλου μὲ διήγημα «Ἐπειτα ἀπὸ μεσάνυχτα». Ξεχωρίζομε τὸ ποίημα τῆς Ρίτας Μπούμη «Τὸ δαχτυλίδι» γραμμένο μὲ συγκίνηση.

Στὸ τεῦχος τοῦ Ὀκτωβρίου διήγημα τοῦ Β. Παπαδάκη «Πίσω ἀπὸ τὴν καμινάδα». Στίχοι τοῦ Νίκου Τουτουνηζάκη καὶ τοῦ Γιώργου Κυπραίου. Ὁ κ. Στ. Κορρὲς ἀσχολεῖται μὲ τὴν Κυκλαδικὴ Λαογραφία.

«Ἑλληνικὴ Ἐπιθεώρηση» — Αὐγουστος Σεπτέμβριος. Ποιήματα τοῦ Μαγγανάρη καὶ σκίτσο του (ἀπὸ τὸν κ. Γ. Γρηγόρη). Διηγήματα τοῦ Α. Δόξα καὶ τοῦ Ν. Νίμβα. Διαβάζομε μιὰν ἐνδιαφέρουσα εἰδηση, «Ἀπὸ τὸν ἀδερφὸ τοῦ κ. Κ. Καρυωτάκη ἐτοιμά-

ζεται μιὰ γενική έκδοση τῶν ἔργων τοῦ ἀλησμόνητου ποιητῆ τῶν «Ἑλεγείων καὶ Σατιρῶν». Ἡ έκδοση αὐτὴ θὰ περιλαμβάνει ἐκτὸς τῶν γνωστῶν καὶ ἀνεκδότων στίχων καὶ πεζῶν τοῦ Καρυωτάκη καὶ ὁλόκληρη τὴν ἀλληλογραφία του, μέσα ἀπὸ τὴν ὁποία θὰ φανεῖ ἓνα μεγάλο μέρος τῶν μυστικῶν καὶ τῆς ιδιωτικῆς ζωῆς τοῦ πικραμένου καὶ πάντα ἀπογοητευμένου ἀνθρώπου».

«**Ἰόνιος Ἀνθολογία**» Αὐγουστος, Σεπτέμβριος - Ὀκτώβριος. Διήγημα Γιάννη Σκαρίμπα «Ἡ σιωπὴ». Ποίημα τῆς Μυρτιώτισσας «Τὸ σπῆτι μας».

Στὸ τεῦχος Σεπτεμβρίου - Ὀκτωβρίου στίχοι τοῦ Μιχ. Ἀργυρόπουλου. Συνεχίζεται τὸ ἄρθρο τοῦ κ. Ζακυθινοῦ «Ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Λασκαράτου».

Στὴν «**Ἐρευνα**» ἐξακολουθεῖ ἡ δημοσίευσή τοῦ ἔργου «Τὰ διδακτικώτερα πορίσματα τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους» τοῦ μεγάλου ἱστορικοῦ Κ. Παπαρηγόπουλου.

«**La Revue Nouvelle**» Juillet 1930. Ἄρθρο τοῦ Henri Co-tard «Delacroix». Ἕνα διήγημα τοῦ ἐκλεκτοῦ βραζιλιανοῦ λογι-τέχνη Ribeiro Coulo «L'éternel Mystère de Tante Bilouca» ἀπὸν τόμο του «La petite femme de Bahia» ποὺ βράβεψε ἡ Ἀκαδημία τῆς Βραζιλίας, μεταφρασμένο ἀπὸν Jean Durian.

Μιὰ νουβέλα τοῦ Roger Brielle «L'enlèvement de Célestin Loiseau».

Ποιήματα τῶν André de Richaud. Πέντε συννέτα τοῦ Ru-pert Brooke μεταφρασμένα ἀπὸν Pierre Dhérissart.

Ὁ κ. Manuel Lelis γράφει γιὰ καινούργια βιβλία, γιὰ θέατρο, γιὰ κινηματογράφο.

«**Ἀτλαντὶς**» Μηνιαῖο περιοδικό. Νέα Ὑόρκη. Τεῦχος τοῦ Αὐγούστου: ἄρθρα γιὰ τὴ Λευκωσία. Τεῦχος τοῦ Σεπτεμβρίου: στίχοι τοῦ Παλαμᾶ, ἄρθρα γιὰ τὸν ἐορτασμὸ τῆς ἐκατονταετηρίδας στὸ Δελβενάκι καὶ στὴν Κρήτη, «Ἐκδρομὴ στὴ Νάξο».

«**Ὁ Γιατρός**», περιοδικὸ ἐπιστημονικόν, ἀριθ. 1, Αὐγουστος 1930. Κάιρο. Μὲ συνεργασία τῶν γιατρῶν Διαμαντῆ καὶ Σμυρνιώτη. Στὶς σελίδες «ἀπὸν παγκόσμιον ἱατρικὸν τύπον» κρίνεται μιὰ ἐργασία τοῦ διαπρεπῆ ἐπιστήμονα Παύλου Πετρίδη «Ἡ αἰγυπτιακὴ σπληνομεγαλία». Τὸ περιοδικὸ ἔχει καὶ παράρτημα «Δελτίον γιὰ οἰκογένειες» ποὺ περιέχει διάφορες ὠφέλιμες ὁδηγίες.

«**Ἐφημερίς τῶν Ἑλληνίδων**» Διευθύντρια Ἑλένη Πουρνάρα. Φύλλα 10 καὶ 19 Σεπτεμβρίου. Ἄρθρο τῆς Ἰσμήνης Βόγια «Τὸ δίκαιον τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν» — μιὰ ἐντονὴ διαμαρτυρία γιὰ τὴν ἀδικὴ ἀπόφαση ποὺ πῆρε τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιον τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδας νὰ ἀπολύει τὶς ὑπαλλήλους ποὺ παντρεύονται. Ταξιδιωτικὲς ἐντυπώσεις τῆς Ἀγγελικῆς Μεταλλينوῦ ἀπὸ τὴν Κέρκυρα καὶ τῆς Δ. Δραγάτη ἀπὸ τὴ Σίφον.

Τὰ γαλλόγλωσσο ἐβδομαδιαῖα περιοδικὰ «**Cinégraphe Jour-nal**» μᾶς δίνει κάθε βδομάδα ἓνα ἐνδιαφέρον κ' ἐκλεκτὸ εἰκονο-γραφημένο τεῦχος ἀπὸ ὁποῖο, χωρὶς ἀπὸ τὴν πλήρη κοινωνικὴ κί-νηση, δὲν λείπει ἡ φιλολογικὴ ἐργασία. Σημειώνομε ἀνέκδοτα τοῦ Σουλβαίν ἄρθρο γιὰ τὸν Porto-Riche.

«**Η Κυριακή**» Ἡ ἑβδομαδιαία ἡμερίδα αὐτὴ τοῦ Καίρου μ' ἐκδότῃ καὶ διευθυντῇ τὸν κ. Π. Ν. Ἀνδρικόπουλο, μᾶς φαίνεται ὅτι ἀξίζει τὴν ὑποστήριξιν τοῦ ἑλληνικοῦ κοινοῦ τῆς πρωτεύουσας. Μὲ θεατρικὰ νέα, μὲ ἀνταπόκριση ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, μὲ ἐνδιαφέροντα ἄρθρα. Σὲ φύλλον τοῦ Σεπτεμβρίου δημοσιεύτηκε τὸ ποίημα τοῦ Καβάφη «Ἐνας Γέρος», καὶ ἓνα ποίημα «Ἐνα τραγοῦδι τῆς ζωῆς μας» τοῦ Λαπαθιώτη. Ἐπίσης τυπώθηκε ἓνα ποίημα τοῦ Λιπέρτη «Βούττημαν Ἡλιοῦ» σὲ κυπριακὴν διάλεκτον.

«**Νέοι Καιροί**». Ἐβδομαδιαία ἡμερίδα τοῦ Πειραιᾶ. Ἡ στήλη «Πειραϊκὲς Νύχτες» ἔξυπνα γραμμένη. Στίχοι τοῦ Σπεράντζα καὶ τοῦ Α. Δράκου.

«**Ἀλήθεια**» ἑβδομαδιαία ἡμερίδα τῆς Λεμεσοῦ. Μὲ πολλὰς εἰδήσεις πολιτικὰς καὶ κοινωνικὰς. Σ' ἓνα φύλλον τοῦ Σεπτεμβρίου διαβάζομε ἄρθρον γιὰ τὰ ἀναγνωστικὰ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου· ὁ γράφων συστήνει νὰ γίνεταί ἡ χρῆσις τῶν ἀναγνωστικῶν τῆς δημοτικῆς γλώσσας.

«**Αἰθιοπικὸς Κόσμος**» Ἀδὺς-Ἀμπάμπα. Βγαίνει μιά φορὰ τὴν βδομάδα καὶ ἔχει ἀρκετὰς εἰδήσεις καὶ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Σ' ἓνα φύλλον τοῦ διαβάζομε μ' εὐχαρίστησιν ὅτι πρόκειται νὰ γίνῃ μιά φιλαρμονικὴ στὴν Ἀδὺς-Ἀμπάμπα.

«**Νέα Ἠχώ**» ἡμερίδα τοῦ Πόρτ-Σαῦδ.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΔΙΑΒΑΣΑΜΕ στὸν «Ταχυδρόμον» τῆς 25 Σεπτεμβρίου μιά συνέντευξιν τοῦ διαπρεπῆ καθηγητῆ καὶ συγγραφέα Ε. Παπανούτσου γιὰ τὴν ἐκπαιδευτικὴν πρόδοον στὴν Ἑλλάδα.

«Τὴ ζύμωσι καὶ τὸν ὄργανισμό, πού ὑπάρχει σήμερον μέσα στὸ Ὑπουργεῖον τῆς παιδείας», εἶπε ὁ κ. Παπανούτσος, «σπανίως τὴν εἶδαν, ὡς τώρα, μάτια ἀνθρώπου στὴν Ἑλλάδα, καὶ μάλιστα, σὲ κεντρικὴ κρατικὴ ὑπηρεσία, ὅπου κατὰ κανόνα λιμνάζει ἡ νύστα τῆς γραφειοκρατίας.

«Μιά συγκίνησι, ἓνας πυρετὸς προετοιμασίας, ἡ ἀγωνία μιᾶς προσδοκίας σὲ πιάνει καὶ σένα, ὅταν ἀναπνεύσεις τῶν ἀέρα τῶν ὑπουργικῶν γραφείων, ὅπου κυοφορεῖται ἡ νέα μορφὴ, πού πρόκειται νὰ λάβῃ μὲ τὰ τελευταῖα ἐκπαιδευτικὰ νομοθετικὰ μέτρα, τὸ Ἑλληνικὸ Σχολεῖον. Ἀθελα θυμᾶται κανεὶς μιὰν ἄλλην: τὴν ἡρωϊκὴν ἐποχὴ τῆς ἑλληνικῆς ἐκπαιδευτικῆς κινήσεως, ὅταν ὁ Ἐκπαιδευτικὸς Ὅμιλος ἐπάλαμε νὰ στερεώσῃ ἐπάνω σὲ νέες ἀρχὰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκπαίδευσιν καὶ νὰ τὴν ἀνυψώσῃ μὲ τὴ μεγάλη, τὴ ζωογόνον πνοὴν τοῦ Δημοτικισμοῦ.

«Παιδαγωγοὶ μὲ βαθειὰ πίστιν καὶ μόρφωσιν πλατεῖα, ὅπως ὁ Κακούρος, ὁ Κουντουρᾶς, ὁ Παῖδουσης καὶ ἄλλοι. Καὶ πάνω ἀπ' ὅλους, ὁ ἄνθρωπος μὲ τὰ ἐξαιρετικὰ προσόντα, στὸν ὁποῖον ὁ Βενιζέλος ἐμπιστεύθηκε τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, ὁ κ. Παπαδρέου, ὁ ὁποῖος φιλοδοξεῖ νὰ συνδέσῃ τὸ ὄνομά του μὲ μιά περίοδο ἀναγεννήσεως καὶ ὑψωμοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Μί-